

۶۰۰ ۶۸ ۴۱

حرکت جوهری

دکتر حسینی قاسم زاده

موسسه ی انتشاراتی مدح

۱۳۹۷

فاسمراده، حسینعلی، ۱۳۳۲ -	سیرشناسه
حرکت جوهری/ حسینعلی فاسمراده.	عنوان و نام پدیدآور
تهران: مدحت، ۱۳۹۷.	مشخصات نشر
۲۰۷ ص: مصور. ۵/۱۴ × ۵/۲۱ س.م.	مشخصات ظاهری
978-600-8373-35-3	شابک
فیبا	وضعیت فهرست نویسی
حرکت جوهری	موضوع
Transubstantial movement*	موضوع
فلسفه اسلامی	موضوع
Islamic philosophy	موضوع
BBR۵۵/ح۳۲ق۱۲۹۷	رده بندی کنگره
۱۸۹/۱	رده بندی دیویی
۵۴۶۳۸۶۰	شماره کتابشناسی ملی

مؤسسه انتشاراتی مدحت

حرکت جوهری

دکتر حسینعلی فاسم زاده

ناشر: موسسه انتشاراتی مدحت

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۳۹۷ خورشیدی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

حق چاپ محفوظ است.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۷۳-۳۵-۳

تهران - صندوق پستی: ۷۵۵-۱۱۱۵۵

پست الکترونیک: medhat.publication2020@gmail.com

فهرست

۱۱	فصل اول: تاریخچه بحث.....
۱۸	فصل دوم: اصطلاحات بحث.....
۱۸	باب اول: حرکت.....
۱۹	الف: تعریف حرکت.....
۲۳	خلاصه.....
۲۴	۱. قوه.....
۲۵	۱. فعلیت.....
۲۶	۱. تدریج یا تغییر پیوسته.....
۲۷	ب: لوازم حرکت.....
۲۸	۱. موضوع حرکت.....
۳۰	۱. فاعل حرکت.....
۳۲	۱. مسافت حرکت.....
۳۴	۴- آغاز و پایان حرکت.....
۳۶	۵. زمان حرکت.....

ج: وجود حرکت	۳۶
۱- مکتب هراکلیتوس یا مکتب حرکت	۳۷
۱- مکتب برمانیدس یا مکتب سکون	۳۹
۳. نظریه اتیسم	۴۴
۳- نظریه ارسطو:	۴۵
الف) تغییرات تدریجی یا حرکت	۴۵
ب) تغییرات دفعی یا کون و فساد	۴۵
۳. نظریه فلاسفه اسلامی	۴۷
الف: حرکت قطعیته	۴۸
ب: حرکت توطیه	۴۹
۱- نظریه علی بن ابی طالب و پیروانش	۵۰
۱- نظریه درینمألین	۵۴
د- اقسام حرکت	۵۶
باب دوم: جوهر	۵۹
الف) تعریف جوهر	۵۹
۱- در موضوعی نبودن	۶۰
۲- اقسام جوهر	۶۴
باب سوم: جسم طبیعی	۶۷
الف) تعریف جسم طبیعی	۶۷
ب: وجود جسم طبیعی	۷۰
ج: اقسام جسم طبیعی	۷۲
فصل سوم: ادله حرکت جوهری	۷۴
۱- اثبات حرکت جوهری از «راه وجود ذهنی»	۷۵
الف) تغیر در تصورات جزئی انسان	۷۵

۷۶	ب) اثبات وجود ذهنی.....
۷۷	نتیجه برهان.....
۷۸	ارزیابی استدلال.....
۸۲	ب) کلیت قوانین عقلی.....
۸۲	نتیجه برهان.....
۸۴	۳- اثبات حرکت جوهری از «راه زمان».....
۸۴	«اثبات زمان».....
۸۵	الف) راه طبیعی.....
۸۵	ب) راه الهی.....
۸۷	اصول برهان.....
۸۷	ارزیابی استدلال.....
۸۸	۴- اثبات حرکت جبری از «راه اتحاد عرض و عرضی».....
۸۸	تقریر برهان.....
۸۹	مقدمه اول: وجود حرکت جبری.....
۸۹	مقدمه دوم: اتحاد عرض و عرضی.....
۹۰	مقدمه سوم: اتحاد عرضی با جوهر.....
۹۱	ارزیابی استدلال.....
۹۳	۵- اثبات حرکت وجودی از «راه مبدئیت طبیعی».....
۹۴	مقدمه اول: وجود تحولات در اعراض.....
۹۵	مقدمه دوم: نیازمندی تحولات عرضی به علت.....
۹۷	مقدمه سوم: ضرورت سنخیت علت و معلوم.....
۹۷	اشکال.....
۹۷	جواب.....
۹۸	اشکال.....
۹۸	جواب.....

اشکال.....	۹۹
جواب اشکال.....	۹۹
اشکالات.....	۱۰۴
اشکالات اول.....	۱۰۴
اشکال دوم.....	۱۰۴
جواب.....	۱۰۴
اشکال سوم.....	۱۰۵
اشکال چهارم.....	۱۰۵
اشکال پنجم.....	۱۰۶
تقریر برین.....	۱۰۶
اشکال.....	۱۰۸
جواب.....	۱۰۸
اشکال.....	۱۰۸
جواب.....	۱۰۹
اشکال.....	۱۱۰
جواب.....	۱۱۰
۸- اثبات حرکت جوهری از «راه تجدد امثال».....	۱۱۱
۱- تجدد امثال منسوب به متکلیمن.....	۱۱۲
الف) انحصار تجدد امثال در اعراض.....	۱۱۲
۱- تجدد امثال منسوب به عرفاء.....	۱۱۳
۲- برای حق تعالی دو گونه اسماء و صفات است.....	۱۱۴
تقریر برهان به عبارت دیگر.....	۱۱۴
اشکال:.....	۱۱۵
جواب:.....	۱۱۵
۹- اثبات حرکت جوهری از «راه ابطال تناسخ و عدم امکان آن».....	۱۱۷

۱۱۸. اثبات حرکت جوهری از «راه علامات و مشخصات»..... ۱۱۸

مهمترین مأخذ حرکت جوهری..... ۱۱۸

۱- هماهنگی عقل و وحی در حرکت جوهری..... ۱۲۰

فصل چهارم: شبهات حرکت جوهری..... ۱۴۷

شبهات حرکت جوهری..... ۱۴۷

۱- شبهه عدم بقاء موضوع..... ۱۴۹

پاسخ به شبهه..... ۱۵۰

۱- شبهه بی نهایت محصور بین الحاصرین..... ۱۵۳

پاسخ به شبهه..... ۱۵۵

اصل پاسخ..... ۱۵۹

۳- «شبهه عدم ضد رای جوهر»..... ۱۶۰

پاسخ انکار شیخ..... ۱۶۲

فصل پنجم: آثار و نتایج حرکت جوهری..... ۱۶۵

نتایج و آثار حرکت جوهری..... ۱۶۵

۱- ربط متغیر به ثابت..... ۱۶۶

۱- حدوث زمانی عالم..... ۱۷۰

تعریف حدوث..... ۱۷۱

اقسام حدوث..... ۱۷۲

۱- «زمان یا بعد چهارم ماده»..... ۱۷۶

۱- «معاد به معنای عام یا غایت حرکت»..... ۱۸۱

۱- اثبات صانع..... ۱۸۸

توضیح و تقریر..... ۱۹۰

۱- اثبات معاد جسمانی..... ۱۹۲

۷-ارتباط میان عنصر مادی و روحی انسان..... ۱۹۵

۸-ابطال تناسخ..... ۱۹۷

۹-مرجع حدوث عالم در لایزل..... ۲۰۰

منابع:..... ۲۰۷

پیشگفتار

حرکت جوهری به عنوان یک کشف علمی بزرگ در مسیر مسایل اعتقادی انسانها نسبت به هستی، از اهمیت ویژه ای برخوردار است، چرا که اهمیت هر موضوع علمی بر اساس نتایج و آثار مترتب بر آن رقم می خورد و حرکت جوهری از جمله موضوعات علمی است که از طریق آن دو اصل مهم و اساسی که بن پایه همه اعتقادات و حیانی و ارزشهای اخلاقی است. یعنی مبدا و معاد، اثبات می شود.

لذا لازم بذکر است گرچه مطالب این نوشتار در پنج فصل تحت عناوین: تاریخچه بحث حرکت جوهری - اصطلاحات مطرح در حرکت جوهری - ادله اثبات حرکت جوهری - شبهات وارد بر حرکت جوهری و پاسخ آنها- آثار و نتایج حرکت جوهری - گرد آمده است. بی غرض غایی از آرایه این نوشتار همان فصل پنجم است که متکفل به بحث فصلی از آثار و نتایج مترتب بر اثبات «حرکت جوهری» است باشد با عنایت الهی برای خوانندگان محترم مفید افتد و ذخیره آخروی برای حقیر به حساب آید. آمین

حسینعلی قاسم زاده